

www.kontaktнатet.se

Organisationsnummer: 814400-6122

Remissyttrande:

Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun (SOU 2023:58)

Kontaktнатet ställer sig bakom de remissyttrandena som givits från Ax – Kulturorganisationer i samverkan (Ax) och MAIS – Musikarrangörer i Samverkan (MAIS). Dessa bör således läsas innan nedan text. Utöver vad som där framgår vill Kontaktнатet lämna nedan fördjupande synpunkter.

Utmaningar med stora olikheter mellan regionerna och stödstrukturer.

Det råder väldigt stora skillnader på hur landets regioner fungerar och på vilka sätt de möter upp och förmår stötta en utveckling av arrangörsleden i det fria och ideellt organiserade kulturlivets infrastrukturer. I synnerhet avseende de verksamheter som tillhör icke-traditionellt kulturpolitiskt etablerade områden. Precis som Ax identifierar uppfattar vi att det saknas en strategi för hur det fria och ideellt organiserade kulturlivet ska inkluderas och stärkas genom Kultursamverkansmodellen.

Generellt ser vi att våra föreningar alltför sällan nås av stöd via kultursamverkansmodellen, så som den i dagsläget fungerar och i de fall det sker är det väldigt sällan dessa stöd är av kontinuerlig art. I något enstaka fall ser vi att det finns stöd som har karaktären av kontinuerliga organisationsstöd på årsbasis. I ett av fallen tog det 50 år för föreningen att få detta erkännande och stöd från sin region.

Det är alltså mer i undantagsfall som kontinuerliga verksamhetsstöd ges. Ofta handlar det om tillfälliga projektstöd, som inte heller sällan är förenade med styrande villkor som starkt begränsar och ofta rentav omöjliggör vissa verksamheter och i synnerhet eventuella ambitioner till regionsövergripande/interregional samverkan. I flera regioner är det inte ens möjligt för en arrangör inom det fria och ideellt organiserade kulturlivet att kunna söka ett stöd. I de fall det finns stöd att söka bör det understrykas att det inte därmed är möjligt att få, då regionernas stödgivning är förenad med många styrande och begränsande villkor som inte möter behoven av brett deltagande och konstnärlig mångfald.

Vi kan även i sammanhanget referera till rapporten "Kulturlivets fortlevnad". Rapporten belyser skillnaderna i policy kontra praktik hos landets regioner och finns att läsa här:

<https://nexus.rum.se/kulturlivets-fortlevnad/>

Några exempel på utmaningar i de regionala stödstrukturerna som har uppstått i praktiken:

En region inom Kontaktнатet omfattar flera län/regioner. Detta är i sig ett sätt att arbeta där vi uppfattar att vi minskar på byråkratin och administrativa överbyggnader. Där kan vi också sammanföra arrangörer på ett regionsövergripande sätt och främja en interregional samverkan över traditionella geografiska gränser. Samtidigt möjliggör det att respektive region kan hanteras som en avgränsad enhet. Kontaktнатet har en region, nedan benämnd KN-R som sträcker sig över två svenska regioner, som benämns Region A och Region B. När KN-R har sökt stöd från Region A så har ett årligt

organisationsstöd givits men i sammanhanget har beslutsfattarna ifrågasatt stödet till regionen eftersom Region B inte ger något stöd. När Region B äntligen, efter många år av påverkansarbete, ger ett bifall och stöd så visar det sig att Kontaktnätets region får avslag från Region A då den kvantitativa kvalificeringsgrunden inte nåddes (antal medlemmar, vilket i sig hade att göra med att en enda förening i regionen försvann). Region A och B har olika bedömningssystem där den ena byggt på en kvalitativ, möjligen mer godtycklig, bedömning och den andra byggt på kvantitativa bedömningsgrunder. Därefter gav region B avslag påföljande år med motiveringen att Region A inte gav stöd. Detta moment 22 är tyvärr heller inte unikt.

En annan region inom Kontaktnätet, som omfattar fyra län/regioner, har stött på tydliga utmaningar med interregional samverkan. När Kontaktnätets region initierade ett projekt (med vissa statliga stöd som grund) för turnésamverkan över två län/regioner så uppstod problemet att stöd endast gick att söka från respektive region för verksamhet inom respektive region. Det saknades helt ett samlat perspektiv på interregional samverkan. Då båda regionerna i fråga har olika stödstrukturer och regelverk är det alltså upp till Kontaktnätets region att lägga detta pussel och dela in verksamheterna - som annars inte har sådana gränser för samverkan - i olika administrativa och verksamhetsdelar, därefter söka stöd från respektive region för att möjliggöra samarbetet. I detta skede uppdagades även att det i praktiken innebar att den regionala nivån hos Kontaktnätet därmed behövde söka medel ur samma pott som de lokala föreningarna söker från hos regionen för sin verksamhet i länet, det vill säga Kontaktnätets region måste här konkurrera med sina egna lokala medlemmar om stöd för samverkansprojekt.

Vårt allra tydligaste exempel på den vad vi menar rent orimliga byråkratiska överbyggnad som kultursamverkansmodellen innebär för projekt som har interregional karaktär är en verksamhet som gör en årlig turné i inland och glesbygd och som här gör 22 evenemang i 21 kommuner i sex län! För att möjliggöra denna fantastiska insats som når ut till mängder av små kommuner och orter så krävs att föreningen som arrangerar detta ska göra 26 olika ansökningar - med lika många olika regelverk, avgränsningar och redovisningar och till det indelningar och därtill ett samarbete med en regional producent! Dels söks 21 olika kommunala stöd, men där finns enstaka kommuner som inte ger stöd. Vidare söks stöd från 4 regioner. En av dessa har krav på 50% extern medfinansiering samt en mängd komplexa vertikala och horisontella mål som ska uppfyllas. Två av regionerna är föredömliga och har enkla och tydliga ansökansstrukturer, men har förhållandevis lite medel att dela ut. I en region behöver föreningen träffa politikerna i nämnden för att redogöra för idén för att sedan eventuellt få ett stöd av organisationskaraktär, då stöd för enskilda arrangemang inte finns att söka. I den femte regionen finns inga sökbara stöd alls. Slutligen i den sjätte regionen finns stöd att söka men här är modellen som behöver användas att ett samarbete sker med den regionala producenten. Denna samverkan innebär vidare att de medel som omsätts som stärker upp projektet inte passerar föreningen och således är det svårare att kunna visa upp en eventuell medfinansiering gentemot nationell nivå. När vi så kommer till den nationella nivån kan projektstöd sökas från Kulturrådet men här varierar det beviljade utfallet stort från år till år och är i princip helt oförutsägbart.